

mod, at jeg skulde godkjende Noget, som var urigtigt ved ikke nu at inddrage den. Jeg troer ikke at burde gaae ind paa denne Fremstilling, men, som jeg bemærkede, jeg troer, den er væsentlig correct, og vil altsaa lade den staae ved sit Værd. Der er ved Hæren, og navnlig hvad Hærens høiere Befalingsmænd angaaer, jo ganske særegne Forhold tilstede, til hvilke der ikke findes en Paralel i de øvrige Embedsregioner eller i den civile Embedstjeneste. Det kan være Pligt for Krigsministeren at indstille Officerer til Afsked, uagtet de, naar de befandt sig i den civile Tjeneste, kunde vedblive at tjene. En Mand kan være hæderlig, han kan være en god Borger, han kan endogaa være personlig tapper, og dog kan det være Pligt for Krigsministeren at indstille ham til Afsked. Der kan ogsaa være Forhold tilstede, hvor en Mand's Tilstedeværelse i en Afdeling er uførelig med en god Mand. Det kan være meget beklageligt, men det kan ogsaa i saadanne Tilfælde være en Krigsministers Pligt at indstille en saadan Officer til Afsked. Væde Medlemmer ville erindre, at en Krigsminister har et Ansvar med Hensyn til den gode Mand i Hæren og til Hærens Kampdygtighed i ethvert Diebliff. Naar der altsaa fremstiller sig et Tilfælde for ham, hvor der kan være Tale om, hvorvidt en Officer bør forblive i den Stilling, han indtager, eller bør afskediges, da paaligger det ham at have Hærens Kampdygtighed og den gode Mand i Hæren for Øie. Det mindre Ansvar for ham i Diebliffet er ganske vist ikke at indstille en Mand til Afsked. Det vil hænde ofte, er hædet ofte, at en Afsked vækker Forundring. Den overraster ikke blot den Bedkommende, men den overraster — og det meget sørgeligt — hans Nærmeste hans personlige Venner, hans politiske Venner. Det er altsaa for en Krigsminister langt bekvemmere at undlade at gjøre, hvad der er Pligt i det enkelte Tilfælde, og at vælge det meget fjernt liggende Ansvar, at en Afdeling i Krigstid ikke gjør Fyldest, fordi den, der staaer i Spidsen for den, ikke er sin Opgave voren. Der vil da ganske vist komme et Ansvar, — man vil da sige: mon Krigsministeren vidste, at denne Mand's Nærværelse i Afdelingen var

til Skade for den gode Mand, eller at denne Mand ikke var sin Opgave voren — et frygteligt Ansvar, men ganske vist i Diebliffet meget lettere at bære; thi det er muligt, at dette Ansvar aldrig kommer frem. Derfor ere ikke blot Hærens Befalingsmænd, men ogsaa Krigsbestyrelsen ganske anderledes stillede end andre Embedsmænd og Afdelinger af Regjeringen. Man maatte være meget ligegyldig for sine Medmenneskers Bæ og Bel, meget ligegyldig for dem, der staae En nær, saa nær som enhver Officer i Hæren staaer Krigsministeren, hvis man lefsindigt skred til at indstille en Officer til Afsked. Jeg kan saa godt som Noget forestille mig at den Sorg og at den Sammer, som rykker ind i et Huus i det Diebliff, en saadan uventet Afskedigelse kommer. Man behøver kun at have levet meget lidt for at vide, hvormegen Sorg en saadan Begivenhed medfører for alle de Bedkommende og dem, der staae dem nærmest. Men naar man vilde lade Følelsen raade i saadanne Tilfælde, kom man ikke til at opfylde sin Pligt. Naar Pligten derimod er uafviselig, bør den opfyldes. Det kan være saameget vanskeliggere, saameget sørgeligere for Krigsministeren, som det kan gjælde gamle Kammerater, og som Krigsbestyrelsen, som det ærede Medlem bemærkede, ikke kan og ikke bør give Motiverne til sin Indstilling til Kongen. Smidlertid er det, som sagt, et Ansvar, som Krigsministeren ikke bør vige tilbage for. Han bør heller ikke engang, naar en Officer saaledes forlader Tjenesten ved at der tildeles ham Afsked, berøve ham eller gjøre noget som helst Skridt for at berøve ham den Sympathi, som han i Reglen i saa Tilfælde nyder. Det vilde være uforsvarligt, om man ovenikøbet, naar en Mand var falden, vilde sparke til ham, og jeg kan sige med Glæde, at der er den Mand i den danske Hær, at naar Sligt er indtruffet, afholde Kammerater, som maaskee meget godt kunde forklare Grunden til en Afsked, sig fra at gjøre det af det smukke, det delicate Hensyn, at man skal lade denne Mand træde tilbage fra det active Liv med Medborgernes Agtelse og Sympathi, saavidt som det er muligt. Jeg har havt en levende Erkjendelse af det store Ansvar, som paahviler en Krigsminister i saa